

Dějepis Jednoty českých matematiků

I. Založení spolku; Jednota spolkem pro volné přednášky

In: Václav Posejpal (author): Dějepis Jednoty českých matematiků. K padesátému výročí jejího založení. (Czech). Praha: Jednota českých matematiků, 1912. pp. [1]–9.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/401919>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

I. Založení spolku; Jednota spolkem pro volné přednášky.

Dne 8. března r. 1862 potvrdilo c. k. místodržitelství v Praze pod číslem 9835 stanovy »Spolku pro volné přednášky z matematiky a fysiky« (»Verein für freie Vorträge aus der Mathematik und Physik«), jehož účelem dle těchto stanov bylo »vycvičení se v přednášení a podporování vědecké snahy v oboru matematiky a fysiky«. Prostředkem k dosažení tohoto cíle měly být volné přednášky o některých partiích z obou oborů a posuzování jich, pak též písemné elaboraty.

Ze stanov se dále dovídáme, že spolek měl ráz čistě akademický, stál pod protektorátem a dohledem děkanátu filosofické fakulty pražské university, údy jeho mohli být pouze imatrikulovaní posluchači matematiky a fysiky této university. Přijímání údů dělo se zpravidla na základě nějakého vědeckého článku neb řešení dané úlohy. Povinností údů bylo spolkové schůze navštěvovati, v zimním běhu dvakráte, v letním jednou přednáseti, svou přednášku též písemně za účelem posouzení deponovati, na výdaje spolku přiměřeně přispívati, rozkazům předsedy se podrobovati. Sídlem spolku byla Praha, místem schůzí síň čís. III. v Klementinu. Spolek řídí předseda, místopředseda a sekretář.

Ve smyslu těchto stanov byli na základě řešených úloh přijati za členy spolku dne 28. března 1862 posluchači: Gustav Müller, Jos. Lošťák, Vil. Baudys, J. Richter, Viktor Mayer, Jos. Bittner, Václ. Pošusta, Jan Slavík, Adam Stašek, kteří se zakládali, jimiž byli: Jos. Laun, Jos. Vaňaus, Jos. Finger, Gabriel Blažek, jakož i k nim se později připojivší Dr. Grünwald a Matěj Koch, tvořili první členstvo tohoto spolku. V téže schůzi zvolen předsedou Dr. Grünwald, místopředsedou Jos. Vaňaus a tajemníkem Jos. Finger, čímž byl spolek definitivně konstituován.

Jest přirozeno, že nám, svědkům velké minulosti a slibné budoucnosti díla, k němuž takto položen základ, nestačí tuto vyličený suchý historický fakt a že bychom chtěli více vědět o době i osobách zúčastněných, přáli si, možno-li, dýchat i na okamžik ovzduší, v němž toto vše se dalo. Na štěstí mám po

ruce dokument, který každé přání tohoto druhu dovede ukončit. Jest to rukopis přednášky jednoho z nejvíce účastných zakladatelů »Spolku«, totiž Dr. Gabriela Blažka, přednesené u příležitosti 25letého jubilea Jednoty dne 24. března r. 1887 v bývalé primátorské síni na staroměstské radnici.

I vyjímám z této památky, chované v archivu Jednoty, následující pro nás velezajímavé vzpomínky:

»V době, do které spadá založení našeho spolku, učili na pražské universitě mathematice professoři Kulik a Matzka. Jakub Filip Kulik byl v té době již staříčkým pánem, hubené, kostnaté postavy a nápadně zapadlých lící. Přednášel třikráte týdně obden po dvou hodinách, od 9—11 hodin dopoledne, a sice od 9—10 hod. úvod do vyšší analýse a počtu diferenciálního a integrálního, od 10—11 hod. některou partii mechaniky na základě vyšší analýse. Vykládal doslovně dle svých knih, jež s nevšední liberálností darovával každému ze svých posluchačů, ovšem i leckterému, jenž toho nebyl valně hoden, neboť u antikvářů Kulikových knih jen se hemžilo. Přednášel velmi rychle, což seznati lze již z toho, že týdně 3hodinnou přednáškou vyčerpával celý počet diferenciální a integrální za zimní semestr. Řídil se dle staré školy, nenáviděl diferenciální poměry a tvořil raději diferenciály. Kulik mluvil polským přízvukem, vyslovuje k a q velmi tvrdě a ostře. Nullu jmenoval pravidelně záro. Co typická postava pražská zamyšleně kráčel obden k desáté hodině z Vodičkovy ulice Husovou třídou ku Klementinu, pojíždaje půl housky po cestě; druhou polovici požíval v přestávce mezi první a druhou svou přednáškou. Byl v literatuře mathematické velmi obeznalý, ve styku s posluchači velmi vlídný a zdvořilý, ač těchto styků nevyhledával. Jeho výklady netěšily se té pozornosti, již by byly zasluhovaly, poněvadž Kulik zkušebním komisařem nebyl. Zemřel v zimním semestru r. 1862.—3.

Vilém Matzka čítal asi 61 rok, byl postavy silné a zavalité, měl oko velmi živé a zakládal si na tom, že jest Gaussovi poněkud podoben. Přednášel zpravidla 6 hod. týdně, a sice třikráte od 11—12 hod. dopoledne a taktéž třikráte od 3—4 hod. odpoledne. Vykládal předné partie elementární matematiky, pěstuje zejména stereometrii, k níž si pořídil zvláštních modelů uložených ve skříní umístěné na levé stěně posluchárny čís. III. v Klementinu. Výklady o vyšší analýsi měl roztrženy na 6 semestrů, pojednávaje za sebou o algebraické analýsi, počtu diferenciálním, počtu integrálním (2 semestry), o analytické mechanice (2 semestry). Přidržel se zde přesných method Cauchy-ho, k němuž se často odvolával. Mélo se za to, že nejlépe zpracoval počet integrální. Konečně jednal též o vybraných partiích mathematické fysiky, suppluje taktó neobsazenou sto-

Gabriel Blažek.

lici matematické fyziky za roční remuneraci. Avšak v těchto přednáškách jasně se jevílo, že Matzka fysikem není.

Matzka velice dbal zevnějších forem: přednášku svou zařídil a uspořádal tak, aby byla celá a přehledně na tabuli obsažena, za kterouž příčinou do č. III. v Klementinu 3 velké tabule poříditi dal; psal-li zlomek, vedl zlomkovou čáru, načež následovaly jmenovatel a pak čítatel. Tyto formality vyžadoval však Matzka i na svých posluchačích, při nichž netrpěl, by se nula přeškrtila. Přednášel jednotvárně, polo obrácen k tabuli, stále porovnávaje výsledky se zápisy, jež měl po ruce; nahodilou chybu početní vymazával prstem, a vyskytl-li se kamínek ve křídě, vrhl ji velkým obloukem přes hlavy posluchačů do levého kouta posluchárny. My žertovně tuto vlastnost připisovali delšímu jeho pobytu na škole bombardérské. Řecké čta vyslovoval ita odvolávaje se k výslovnosti novořecké.

Jsa přísným examinátorem při zkouškách učitelské způsobilosti byl Matzka postrachem všech kandidátů, již přednášky jeho pilně navštěvovali podrobujíce se na konci semestru kolokviu již proto, poněvadž kolovala pověst, že nedosáhne u Matzky approbace učitelské, kdož se dříve u něho nepodrobil několika kolokviím. Avšak tato kolokvia byla velmi důkladná a trvala i při lepších kandidátech skorem 2 hodiny.

Jinak byl Matzka studujícím dosti přístupným; hovořivali jsme s ním zpravidla po dobu akademické čtvrti, již precisně zachovával, procházejíce se před hodinou po chodníku v nádvoří Klementina. Při poněkud pochmurném počasí stěžovali jsme si, že na tabuli nevidíme, načež Matzka pravidelně odpověděl, že bychom při rozřatém plynu pro odlesk s tabule ještě méně viděli, načež přednášku odložil, což i často k naší žádosti činival při jarní pohodě, když slunce do přírody lákalo.

Fysiku přednášel Viktor Pierre, muž poměrně mladý, štíhlý, vysoké postavy, příjemné tváře, vroubené tmavým vlasem a silným tmavým plnovousem, způsobu velice uhlazených, ač vůči posluchačům poněkud odměřených. Rád kouřil a odkládal doutník teprve, když vcházal do posluchárny. Experimentální fysice vyučoval denně, vyjmomc sobotu, od 12—1 hod. odpol., provázeje výklady četnými a zdařilými pokusy. Vedle těchto hlavně pro farmaceuty určených přednášek konala se každou sobotu od 9—1 hod. odpol. praktická cvičení v provádění fysikálních pokusů, při nichž měli hlavní účastenství kandidáti professury. Pierre prováděl, jsa obklopen kandidáty, rozmanité pokusy, rozbíral a skládal fysikální stroje, vysvětloval jich zařízení a působení, ano připojoval i potřebné diagramy a výpočty; toho však nepřipustil, aby některý kandidát sám o sobě některý pokus podnikl. Toliko osvědčenějším silám ukládal zvláštní úkoly, svěřiv pak jejich rukám i nákladnější

stroje, avšak bděl stále osobně nad tím, aby se fyzikální stroj nepoškodil. Komu se poštěstilo získati si Pierrovu přízeň, mohl se takovým způsobem snadno racionálnímu užívání fyzikálních přístrojů přiučiti. Pierre pilně si všímal pokroku své vědy a nemeškal seznámiti své posluchače i s nejnovějšími teoriemi. Tak vykládal v letním semestru 1861 o mechanické teorii tepla, před tím o Redtenbachově soustavě dynamid apd. Přednášel plyně a živě s tou jedinou vadou, že často vměšoval do své řeči táhlé ae. Mluvil vybraným vídeňským nářečím. Znal dosti dobře vyšší analýsi, ač při svých výkladech někdy zabloudil do končin, z nichž vedlo toliko praktické použití vlhké houby; takto ukončené řešení odkládalo se pak na příští hodinu.

Co přísný examinátor, jenž na kandidátech vyžadoval též znalost fyzikálních strojů a provádění pokusů, byl Pierre též osobou povážlivou. Působil později co prof. fysiky na vysoké škole technické ve Vídni.

Assistentem při stolici fysiky byl tichý a klidný Ferdinand Lippich, poživající pověsti výborného matematika. Jsa absolvovaným technikem a zastáváje assistenturu již na šestý rok, považován byl za vetřelce a netěšil se tudíž u nás velké oblibě. Jest nyní řádným professorem mathematické fysiky na zdejší německé universitě.

Nehledě k staříckému astronomovi Böhmovi, jehož přednášky o astronomii se nebraly doopravdy, vyjmenoval jsem všechny učitelské síly, jež před 25 léty na zdejší filosofické fakultě v oboru mathematických a fyzikálních věd působily; neboť mimořádných profesorů a soukromých docentů pro tyto vědy tu nebylo.

Ze starších kandidátů vzbuzovali pozornost posluchači třetího ročníku Jos. Wañaus a Jos. Laun (myslí se zde šk. rok 1860—61, ve kterém vypravovatel sám byl v 1. ročníku), jimž společně přiřknuta byla cena, již v roce předchozím byla filosofická fakulta vypsala na nejlepší pojednání o methodě nejmenších čtverců, a z podobného důvodu pokládán byl Jos. Finger, posluchač druhého ročníku, za výborného matematika. Bylť totiž vydal v Sibíně v Sedmíhradsku jakýsi Roscius kalendář pro studující středních škol na rok 1859 a cena za nejlepší řešení v kalendáři obsažené úlohy z matematiky byla školním radou Močnikem přiřknuta právě Fingrovi. Wañaus jest nyní professorem na gymnasiu v Jičíně¹⁾, Finger řádným prof. mechaniky na vys. škole technické ve Vídni, Laun pak, byv původně suppletem v Chorvatsku, opustil později dráhu učitelskou věnovav se studium právnickým; spravuje nyní svůj statek nedaleko Prahy.

¹⁾ Zemřel ve výslužbě v Praze r. 1910.

Hlavně k těmto třem vynikajícím posluchačům přilnuli jsme my nováčkové, vstoupivše v zimním semestru r. 1860—1 za účelem pěstování matematiky a fyziky na universitu. I nastal záhy mezi námi dosti čilý vědecký ruch; hovořili jsme o vědeckých otázkách, předkládali jsme si navzájem úkoly k řešení, kupovali a studovali jsme vědecká díla; 5 nebo 6 horlivějších z nás měli a studovali díla Cauchy-ho, pořídili si Frickovu fyzikální techniku a dosti nákladnou Müllerovu fyziku; jeden z nás odbíral Schlömilchův časopis, jiný Grunertův archiv; používali jsme též pilně císařské a hlavně technické knihovny, pro něž nám Kulik a Matzka půjčovací lístky velmi liberálně podepisovali. Jak se samo sebou rozumělo, kritisovali jsme též přednášky svých nynějších universitních, jakož i bývalých gymnasiálních profesorů, vytýkajíce jim všeliké nepřekně návyky, i přišli jsme k poznání, že i bezvadná přednáška jest uměním, jemuž třeba se přiučiti. Taktéž jsme poznali, že toliko soustavné a intenzivní studium vědy, zejména matematiky, poskytuje záruky konečného ovládnutí a úplného sobě přisvojení rozsáhlé látky, a že výsledku toho docíliti nelze periodickým, ač sebe pilnějším, studiem jednotlivé partie za účelem kolokvia.

Jsouce vedeni těmito úvahami sestoupili jsme se již během zimního semestru 1860—1 čtyři posluchači, a sice Gustav Müller, nyní Ph. Dr. a professor na zdejším ústavu pro vzdělání učitelů¹⁾, Hugo Pavlík, nyní Ph. Dr. a prof. na ústavu pro vzdělání učitelů v Opavě, Jos. Richter, nyní prof. fyziky na zdejší vyšší německé reálce²⁾, a já za tím účelem, abychom matematiku soustavně studovali a zároveň v přednášení se vycvičili. Pořídili jsme si tabuli a každý z nás Schlömilchovo kompendium vyšší analyse, jež jsme soustavně prostudovati hodlali. Setkávali jsme se pravidelně týhodně dvakrát v bytu jednoho z nás, a tu ten, na něhož padl los, počal přednáseti, pak pokračoval druhý, třetí a čtvrtý v pořadí opět losem stanoveném; tím se docílilo, že každý z nás nucen byl, aby důkladně prostudoval celou látku, která ve schůzi předchází k přípravě vyměřena byla. Forma přednášky se posuzovala, jednotlivý upozorněn byl na vady, jichž snad sám neznal, a o celém jednání sepsán protokol. Mimo to směl každý přinášeti zapečetěné mathematické otázky, jež ostatní dle libosti přejímali, jsouce ovšem jaksi čestně vázání, aby se též o řešení úlohy dle možnosti zasazovali; písemné elaboráty opět od jednotlivců co do obsahu i do formy písemně se posuzovaly.

Mohu směle tvrditi, že tento náš zcela soukromý spolek,

1) Zemfel.

2) Později ředitel německé reálky v Karlíně.

k němuž později i Finger se přidružil, stal se bezprostřední příčinou založení Spolku pro volné přednášky z matematiky a fyziky. Neboť ačkoliv náš spolek částečně pro ochabnutí, částečně pro roztrpčení některých účastníků následkem ostřejší kritiky za nějakou dobu se rozešel, jevil přece tak blahodárné účinky, že se vnutila otázka, zdali by nebylo prospěšno založiti na základě takto nabytých zkušeností širší a veřejný spolek. A skutečně porady v tom směru konané neminuly se s výsledkem i »spojili se« (jak stojí psáno na str. 13. protokolů spolku pro volné přednášky) »posluchači matematiky Jos. Lam, Jos. Vaňaus, Jos. Finger a Gabriel Blažek dne 22. července 1861 a vypracovali návrh stanov spolku pro volné přednášky z matematiky a fyziky«.

Tolik rukopis chovaný v archivu Jednoty. Jeho vypravování však zde ještě nekončí, dotýkajíc se v dalším jednak poměrů a osudů právě založeného spolku, jednak přinášeje ještě leckterý detail, pro pochopení tehdejších poměrů velice důležitý. Vybírám proto ještě toto:

»Na universitě obvyklé předčítání výkladů, jakož i přednášky jak akademické, tak na gymnasiích s bezprostředním používáním učební knihy anebo zápisků byly nám tou měrou proti chuti, že jsme se stanovami o to postarali, aby přednášky v našem spolku byly volnými, ano že jsme tuto svou tendenci i názvem spolku na jevo dali. Styky se svými kollegy poučení jsouce, že mnohým z nich, jimž toliko se jednalo o brzké zaopatření, nedostává se i znalostí elementární matematiky, a puzení jsouce snahou, abychom soustředili toliko studující obdařené skutečným mathematickým nadáním, přijali jsme do stanov ustanovení, že za člena spolku přijmouti lze toliko onoho posluchače, jenž samostatnou prací anebo řešením jemu přikázaného úkolu svou způsobilost prokázal. Toto ustanovení uráželo leckterého nadaného posluchače a působilo nám mnoho mrzutostí; přezývali našemu spolku »Akademie věd«.

Podle akademických předpisů tehdy platných mohl se spolek studujících vys. škol toliko se svolením a pod zodpovědným dohledem universitních úřadů založiti, a děkovali jsme poměrně rychlé potvrzení stanov a zaražení spolku zejména přízni děkanů filosof. fakulty Matzkovi a Pierreovi. Když jsem v úmyslu založiti podobný spolek na vídeňské universitě smluviv vše s posluchači matematiky obrátil se v té záležitosti na tehdejšího děkana filosof. fakulty astronoma Littrowa, odbyl mě tento slovy: »Prosím vás, vše vám udělám, avšak ušetřte mě studentským spolkem.« Následkem toho sestoupil se ve Vídni mathematický spolek teprve po povolání našeho Ěmila Weyra na tamní universitu.

Josef Vaňaus.

Velmi mile překvapen byl spolek, když jemu neočekávaně velkou část své knihovny daroval prof. Kulík. Když záhy po tomto velkomyslném daru Kulík zemřel, všichni jsme byli přesvědčeni, že toliko v předtuše blížícího se konce rozloučil se s milými družkami svých studií. Vděčně jsme nesli jeho tělesné pozůstatky z bytu ve Vodičkově ulici skrze Klementinum přes Karlův most až k Újezdské bráně. Rodina Kulikova darovala spolku vzácnou štedrostí prostřednictvím nynějšího pana dvorního rady Randy ona vědecká díla, jež si byl Kulík při odezdání knihovny pro sebe vyhradil.

Poněvadž od r. 1850 do 1863 na vyšších gymnasiích se vyučovalo všem předmětům výhradně jazykem německým, a i na universitě českých mathematických a fysikálních přednášek nebylo, měl zcela přirozeně spolek více ráz německý, ač již záhy po jeho zaražení Josef Lošťák, nyní ředitel ústavu pro vzdělání učitelů v Příboru na Moravě,¹⁾ a brzy po něm Jos. Slavík, nyní prof. na zdejším akademickém gymnasiu,²⁾ první měli české přednášky. Že však národním hnutím rozproudeným rokem 1861 dotknut byl i náš spolek, toho důkazem jest, že po smrti Kulikové podala se ke sboru professorskému žádost, aby uprázdněná stolec mathematicky obsazena byla silou, jež by český přednášela. Petiči ovšem příznivého vyřízení se nedostalo; dosazen byl Hornstein, a když se byl tento po Böhmovi stal ředitelem hvězdárny, následoval Durège; teprve r. 1871 za ministerstva Hohenwartova dosazen byl na místo pro pokročilé stáří odstoupivšího Matzky pan prof. Frant. Studnička.

Dalším dokladem toho jest, že již ve školním roce 1863—4 téměř všechny přednášky ve spolku konaly se v jazyku českém...«

Tolik rukopis. Není pochyby, že hlavní zásluhu a zaražení našeho spolku měl organizační talent G. Blažka.

G a b r i e l B l a ž e k se narodil dne 20. září 1842 v Borovnici u Chocně v Čechách. Po odbytých studiích gymnasijských, jež konal v Mostě, Žatci a posléze v Praze na Malé straně, vstoupil roku 1860 na universitu pražskou, kde záhy vynikl jako výtečný mathematic. Roku 1863 odešel do Vídně, hlavně aby seznal přednášky Stefanovy a Petzvalovy. Rok na to vykonal zkoušky učitelské způsobilosti pro vyšší gymnasia z mathematicky a fysiky a stal se assistentem ve fysikálním ústavě prof. Eittingshausena. Roku 1865 na téže vídeňské universitě promoval a habilitoval se za soukromého docenta veškeré mathematicky. Byv roku 1867 povolán za profesora mathematicky na českou techniku v Praze, prošel tam rychle všemi akademickými hodnostmi, byv zvláště dvakráte volen rektorem r. 1876 a 1882.

¹⁾ Později zemský školní inspektor na Moravě, zemřel r. 1909.

²⁾ Nyní zemský školní inspektor na Moravě v. v.

Blažek byl záhy vědecky činným (první práce z r. 1862, Ueber Volumbestimmungen mit Zuziehung der Schwerpunktstheorie, v Sitzungsberichte vídeňské akademie) uveřejňuje své práce jednak v »Sitzungsberichte« vídeňské akademie, jednak ve »Zprávách král. české společnosti nauk« v Praze, jejímž byl od r. 1870 členem, dále v »Časopise pro pěstování matematiky a fyziky«, v »Archivu math. a fys.«, v »Archivu pro výzkumy Čech« a jinde.

Vedle činnosti vědecké všiml si Blažek záhy politiky. Byl v letech 1883 a 1886 členem sboru obecních starších, r. 1886 členem městské rady, od roku pak 1887, kdy byl zvolen říšským poslancem za Staré město pražské, účastnil se vydatně aktivní politiky ve straně svobodomyšlné. Vstoupiv s titulem dvorního rady do výslužby byl od roku 1907 generálním ředitelem Hypoteční banky až do své smrti dne 6. prosince 1910.

Jeho zásluhy o Jednotu docházely v řadách členstva vždy plného ocenění, jemuž se dostalo záhy i konkrétního výrazu zvolením za čestného člena Jednoty roku 1870.

Vedle Blažka nutno klásti hned J o s. V a ň a u s e. Vaňaus byl jistě ze svých vrstevníků nejnadanějším matematikem, jeho talent však náležel k těm, kterým není dáno plně se uplatnit.

V a ň a u s e narodil dne 1. května 1839 v Komárově u Bechyně v Čechách. Studoval gymnasium v Jindřichově Hradci, v Praze pak na universitě i technice. Jako supplet akademického gymnasia v Praze promoval, načež jmenován r. 1868 na gymnasium v Jičíně, kdež působil až do výslužby, již nastoupil r. 1896 odnášeje zlatý záslužný kříž s korunou. Jako výslužník žil v Praze v ústraní, vyučoval ještě nějaký čas při gymnasiu akademie hrab. Straky.

O jeho mathematickém talentu svědčí spis »Methoda nejmenších dvojmocí«, poctěný (jak už víme) r. 1860 první cenou doktorů filosof. fakulty, pak Trisektorie (»Časopis« X. 153.) Vedle několika článků v Časopisu leží celá další a to bohatá činnost vědecká Vaňausova v rukopisech.

Svou lásku k vědě a Jednotě, jejímž byl zakladatelem, dokázal naposledy Vaňaus svou závětí, odkázav značné své jmění, jež skromností a šetrností nashromáždil, České akademii a Jednotě. Těto poslední daroval svůj odkaz obnosem 5000 K ještě za svého života co nejmenovaný dárcem a příznivcem spolku, a to na oslavu 50letého trvání Jednoty r. 1912, již se však nedočkal. Obnos ten má tvořiti fond na odměnu vynikajících prací z fyziky.

Byl rovněž od roku 1870 čestným členem Jednoty. Vaňaus zemřel v Praze dne 16. ledna r. 1910.

Josef Finger.

Třetím ze zakladatelů Jednoty, jenž zasluhuje, aby na tomto místě výslovně byl uveden, jest J o s e f F i n g e r. Narodil se r. 1841 v Plzni, po odbytých studiích působil nějaký čas na středních školách, habilitoval se r. 1875 na vídeňské universitě a byl r. 1878 jmenován mimořádným, r. 1884 řádným professorem čisté mechaniky na vídeňské technice, kdež působí až do dnes. Zachoval a často i projevoval Jednotě své sympatie, stav se r. 1870 jejím zakládajícím členem. Jeho sympatie došly v Jednotě plného ocenění: byl současně s Blažkem a Vaňausem zvolen r. 1870 členem čestným.
